

bitu continetur, nec semper, nec ubique locorum præstò adfit, nullique mortalium in alterius mentem atque animum, tanquam in speculum, intueri à Naturâ concessum sit; & tamen hominum eâdem societate utentium usus & commoda exigant, sua sibi invicem cogitata atque animi sensa communicare; coacti fuere, pro arbitriò voces effingendò, iisque significationes affingendò, quod natura negaverat, industriâ compensare. Nec in solis fonis vocibusque, quibus tantùm præsentibus sermonem habere licitum est, substitit hæc humani ingenii sagacitas; sed ulteriùs progressa etiam absentes cum absentibus quasi colloqui fecit, vocum videlicet sonorumque notas fabricandò, literas putà, quarum multifariâ mutabilique compositione, quodcunque vocabulorum aures ferit, menti per oculos possit exhiberi: Adeò ut mutâ hâc loquelâ non minùs, quàm vivâ voce aliis animi nostri sensa nota reddere queamus.

5. Ex vocabulis porrò, tanquam ex partibus, conflatur *oratio*, seu enunciatio, *in quâ aliquid de aliò dicitur & pronunciatur*. Duo itaque sunt in omni oratione, aliquid nempe, quod de aliò dicitur, & aliquid, de quò aliud dicitur: hoc *Subiectum*, illud verò *Prædicatum* à Logicis nuncupatur; ac junguntur in affirmatione per voculam *est*, & disjunguntur in negatione per *non est*: Adeò quidem ut sine his particulis nulla subsistere queat Enunciatio, ac propterea non immeritò illius anima vocentur.

6. Cum igitur vocabula orationem omnem componant, eaque non solùm ore pronunciari, sed etiam literis pingi ac designari queant, idem quoque in oratione obtinebit: Adeoque tam hæc, quàm illa erunt in duplici differentiâ, nempe aut vivâ voce prolata, aut scripturâ expressa; & circa utrumque genus tam vocabulorum, quàm orationum versabitur noster Interpretes, quamvis diversimodè; utpote circa orationes primariò, tanquam objectum proximum; circa vocabula verò secundariò, tanquam objectum remotum, materiam scilicet & partes, ex quibus omnis oratio producitur, atque constat. Primum enim quod intendit interpretes est investigare orationis sensum, qui cùm plerumque ex vocabulis, eam conflantibus, oriatur, adeoque ex iisdem erui debeat, nullò modò scopum sibi præfixum ferire poterit, nisi illa etiam attentè consideret, ac diligenter expendat, atque excutiat.

7. Quamvis enim verò Oratio Interpretationis objectum sit proximum atque primarium, non tamen id totum est, quod heic loci in eâ spectari oportet. Grammatica enim, & Rhetorica, & aliæ partes Logicæ illam etiam considerant; sed non eodem modò atque hæc. Unde Philosophi optimè objecta disciplinarum, earumque partium distinguunt in *matererialia & formalia*. *Materiale* objectum pluribus artibus est commune, *formale* uni peculiare, sic oratio & à Grammaticis tractatur, at quatenus præceptis ac